Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 11ης Σεπτεμβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Τομέας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων – Ποσοστώσεις – Συμπληρωματική εισφορά – Κανονισμός (ΕΟΚ) 3950/92 – Άρθρο 2 – Είσπραξη της εισφοράς από τον αγοραστή – Παραδόσεις που υπερβαίνουν τη διαθέσιμη ποσότητα αναφοράς του παραγωγού – Ποσό επί της τιμής του γάλακτος – Υποχρεωτική εφαρμογή παρακράτησης – Επιστροφή του ποσού της αχρεωστήτως εισπραχθείσας εισφοράς – Κανονισμός (ΕΚ) 1392/2001 – Άρθρο 9 – Αγοραστής – Αθέτηση της υποχρέωσης εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς – Παραγωγοί – Αθέτηση της υποχρέωσης μηνιαίας καταβολής – Προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης»

Στην υπόθεση C-46/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία) με απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Ιανουαρίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl,

S.s. Franco e Maurizio Artuso,

Claudio Matteazzi,

Roberto Tellatin,

Sebastiano Bolzon,

κατά

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

Regione Veneto,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen (εισηγητή) και C. Vajda, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: R. Schiano, διοικητικός υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Ιανουαρίου 2019,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– οι Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl, S.s. Franco e Maurizio Artuso, C. Matteazzi και R. Tellatin, εκπροσωπούμενοι από την M. Aldegheri, avvocatessa,

– ο S. Bolzon, εκπροσωπούμενος από τους M. Aldegheri και E. Ermondi, avvocati,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον P. Gentili, avvocato dello Stato,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την F. Moro και τον D. Bianchi,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ 1992, L 405, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1256/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999 (ΕΕ 1999, L 160, σ. 73) (στο εξής: κανονισμός 3950/92), καθώς και του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1392/2001 της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2001, για λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3950/92 (ΕΕ 2001, L 187, σ. 19).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl (στο εξής: πρώτος αγοραστής), συνεταιρισμού περιορισμένης ευθύνης του ιταλικού δικαίου, και των S.s. Franco e Maurizio Artuso, Claudio Matteazzi, Roberto Tellatin και Sebastiano Bolzon, Ιταλών παραγωγών γάλακτος, και, αφετέρου, της Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA) [Υπηρεσίας γεωργικών πληρωμών (AGEA), Ιταλία] και της Regione Veneto (Περιφέρειας Βενετίας), σχετικά με τις ποσοστώσεις γάλακτος και τη συμπληρωματική εισφορά για την περίοδο εμπορίας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων από 1ης Απριλίου 2003 έως 31ης Μαρτίου 2004 (στο εξής: περίοδος αναφοράς).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 3950/92

3 Η έκτη και η όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3950/92 έχουν ως εξής:

«[Εκτιμώντας] ότι η υπέρβαση κάποιας από τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για το συγκεκριμένο κράτος μέλος συνεπάγεται την καταβολή της εισφοράς από τους παραγωγούς που συνετέλεσαν στην υπέρβαση· […]

[…]

ότι, προκειμένου να αποφευχθούν όπως κατά το παρελθόν μακρές καθυστερήσεις στην είσπραξη και την καταβολή της εισφοράς, ασυμβίβαστες με το στόχο του καθεστώτος, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ότι ο αγοραστής, που φαίνεται καλύτερα σε θέση να πραγματοποιεί τις απαιτούμενες πράξεις, είναι ο υπόχρεος της εισφοράς και να του δοθούν τα μέσα είσπραξής της από τους παραγωγούς που είναι οι οφειλέτες».

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Θεσπίζεται, για οκτώ νέες διαδοχικές περιόδους δώδεκα μηνών, αρχής γενομένης από 1ης Απριλίου 2000, συμπληρωματική εισφορά, η οποία επιβαρύνει τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος, επί των ποσοτήτων γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος, που παραδίδονται σε αγοραστή ή πωλούνται απευθείας προς κατανάλωση κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης δωδεκάμηνης περιόδου, και οι οποίες υπερβαίνουν την ποσότητα που πρόκειται να καθοριστεί.

[…]»

5 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Η εισφορά οφείλεται για όλες τις ποσότητες γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που διατίθενται στο εμπόριο κατά την οικεία δωδεκάμηνη περίοδο και οι οποίες υπερβαίνουν μία από τις ποσότητες που αναφέρονται στο άρθρο 3. Κατανέμεται μεταξύ των παραγωγών που συνέβαλαν στην υπέρβαση.

Σύμφωνα με την απόφαση του κράτους μέλους, η συμμετοχή των παραγωγών στην καταβολή της οφειλόμενης εισφοράς καθορίζεται, μετά από ανακατανομή ή όχι των μη χρησιμοποιηθεισών ποσοτήτων αναφοράς, είτε στο επίπεδο του αγοραστή σε συνάρτηση με την απομένουσα υπέρβαση, αφού προηγουμένως κατανεμηθούν, κατ' αναλογία προς τις ποσότητες αναφοράς που διαθέτει κάθε παραγωγός, οι μη χρησιμοποιηθείσες ποσότητες αναφοράς, είτε σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με την υπέρβαση της ποσότητας αναφοράς την οποία διαθέτει κάθε παραγωγός.

2. Όσον αφορά τις παραδόσεις, ο υπόχρεος της εισφοράς αγοραστής καταβάλλει στον αρμόδιο οργανισμό του κράτους μέλους, πριν από μια ορισμένη ημερομηνία και σύμφωνα με διαδικασίες που θα καθορισθούν, το οφειλόμενο ποσό το οποίο παρακρατεί επί της τιμής του γάλακτος την οποία καταβάλλει στους παραγωγούς που οφείλουν την εισφορά, και, αν όχι, το ποσό το οποίο εισπράττει με κάθε κατάλληλο μέσο.

[…]

Όταν οι ποσότητες που παραδίδει ένας παραγωγός υπερβαίνουν την ποσότητα αναφοράς την οποία διαθέτει, ο αγοραστής δικαιούται να παρακρατεί έναντι της οφειλομένης εισφοράς, σύμφωνα με διαδικασίες που θα καθορίσει το κράτος μέλος, ποσό της τιμής του γάλακτος για κάθε παράδοση του παραγωγού αυτού, η οποία υπερβαίνει την ποσότητα αναφοράς την οποία διαθέτει.

3. Όσον αφορά τις απ' ευθείας πωλήσεις, ο παραγωγός καταβάλλει την οφειλόμενη εισφορά στον αρμόδιο οργανισμό του κράτους μέλους πριν από μια συγκεκριμένη ημερομηνία και σύμφωνα με διαδικασίες που θα καθορισθούν.

4. Όταν οφείλεται η εισφορά και το εισπραχθέν ποσό την υπερβαίνει, το κράτος μέλος μπορεί να διαθέσει το υπερβάλλον εισπραχθέν ποσό για τη χρηματοδότηση των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 8 πρώτη περίπτωση και/ή να το επαναδιανείμει στους παραγωγούς που εμπίπτουν σε κατηγορίες προτεραιότητας που ορίζονται από τα κράτη μέλη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που θα καθοριστούν ή που αντιμετωπίζουν εξαιρετικές περιστάσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή εθνικής διάταξης που δεν σχετίζεται με το παρόν σύστημα.»

Ο κανονισμός 1392/2001

6 Η αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 1392/2001 έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3950/92, εναπόκειται στην Επιτροπή να καθορίσει τα κριτήρια δυνάμει των οποίων οι παραγωγοί των κατηγοριών προτεραιότητας μπορούν να επωφελούνται από επιστροφή της εισφοράς όταν το κράτος μέλος κρίνει σκόπιμο να μην προβεί στο έδαφός του σε εκ νέου συνολική χορήγηση των ποσοτήτων που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. [Μόνο σ]ε περίπτωση που τα κριτήρια αυτά δεν εφαρμόζονται πλήρως σε κράτος μέλος, μπορεί να επιτραπεί στο εν λόγω κράτος μέλος να επιλέξει άλλα κριτήρια μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.»

7 Το άρθρο 9 του κανονισμού 1392/2001 έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν, κατά περίπτωση, τις κατηγορίες προτεραιότητας των παραγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3950/92, συναρτήσει ενός ή περισσοτέρων από τα ακόλουθα αντικειμενικά κριτήρια που εφαρμόζονται κατά σειρά προτεραιότητας:

α) επίσημη αναγνώριση εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους ότι η εισφορά έχει εισπραχθεί αχρεωστήτως, εν όλω ή εν μέρει·

β) γεωγραφική θέση της εκμετάλλευσης και, κατά πρώτον, ορεινές περιοχές […]·

γ) μέγιστη πυκνότητα των ζώων στην εκμετάλλευση που χαρακτηρίζει την εκτατικοποίηση της ζωικής παραγωγής·

δ) ποσό της υπέρβασης της ατομικής ποσότητας αναφοράς·

ε) ποσότητα αναφοράς την οποία διαθέτει ο παραγωγός.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία, με την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων δεν εξαντλείται η διαθέσιμη για ορισμένη περίοδο χρηματοδότηση, θεσπίζονται από το κράτος μέλος άλλα αντικειμενικά κριτήρια μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.»

Το ιταλικό δίκαιο

8 Το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, του decreto-legge n. 49 recante riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari (πράξης νομοθετικού περιεχομένου n. 49, για τη μεταρρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά την εφαρμογή της συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων), της 28ης Μαρτίου 2003, που κυρώθηκε, κατόπιν τροποποιήσεων, με τον νόμο 119 της 30ής Μαΐου 2003 (GURI αριθ. 124, της 30ής Μαΐου 2003, στο εξής: νόμος 119/2003), ορίζει τα εξής:

«1. Εντός του μήνα που έπεται του μήνα αναφοράς, οι αγοραστές διαβιβάζουν στις περιφέρειες και στις αυτόνομες επαρχίες που τους έχουν δηλώσει, τα δεδομένα που προκύπτουν από την επικαιροποίηση του μηνιαίου μητρώου που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 1392/2001, ακόμη και σε περίπτωση που δεν έχουν αποσύρει γάλα. Οι αγοραστές οφείλουν να παρακρατούν τη συμπληρωματική εισφορά, που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού 3950/92, όπως τροποποιήθηκε, [για] το γάλα που παραδόθηκε επιπλέον της ατομικής ποσότητας αναφοράς που είχε χορηγηθεί στους επιμέρους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις διακυμάνσεις που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. […]

2. Εντός των επόμενων 30 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10, παράγραφοι 27 έως 32, οι αγοραστές προβαίνουν στην καταβολή των παρακρατηθέντων ποσών στον ειδικό τρεχούμενο λογαριασμό που τηρείται σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα από την AGEA […]».

9 Το άρθρο 9 του νόμου 119/2003, το οποίο αφορά την επιστροφή της καθ' υπέρβαση καταβληθείσας εισφοράς, ορίζει τα εξής:

«1. Κατά τη λήξη κάθε χρονικής περιόδου, η AGEA:

a) καταχωρεί λογιστικά τις παραδόσεις γάλακτος που πραγματοποιήθηκαν και τη συνολική εισφορά που καταβλήθηκε από τους αγοραστές σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5·

b) προβαίνει στον υπολογισμό της πρόσθετης εθνικής εισφοράς που οφείλεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την πλεονασματική παραγωγή που παραδόθηκε·

c) υπολογίζει το ποσό της εισφοράς που καταβλήθηκε καθ' υπέρβαση.

[…]

3. Το ποσό που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο c, μειωμένο κατά το ποσό της παραγράφου 2, κατανέμεται μεταξύ των παραγωγών-δικαιούχων ποσοστώσεως που έχουν καταβάλει την εισφορά, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια και κατά προτεραιότητα:

a) μεταξύ των παραγωγών για τους οποίους έχει εισπραχθεί αδικαιολογήτως ή δεν οφείλεται πλέον το σύνολο ή τμήμα της εισφοράς που τους επιβλήθηκε·

b) μεταξύ των παραγωγών που είναι ιδιοκτήτες εκμεταλλεύσεων οι οποίες βρίσκονται στις ορεινές περιοχές […]

c) μεταξύ των παραγωγών που είναι ιδιοκτήτες εκμεταλλεύσεων οι οποίες βρίσκονται στις μειονεκτικές περιοχές […]

c bis) μεταξύ των παραγωγών στους οποίους, κατ' εφαρμογή απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής αρχής, απαγορεύθηκε η μετακίνηση ζώων σε περιοχές που επλήγησαν από εκτεταμένες μολυσματικές ασθένειες, για διάστημα τουλάχιστον ενενήντα ημερών εντός μιας περιόδου εμπορίας και αναγκάσθηκαν, για τον λόγο αυτό, να παραγάγουν μεγαλύτερη ποσότητα, κατ' ανώτατο όριο 20 %, της χορηγηθείσας ποσότητας αναφοράς. […]

4. Όταν οι εν λόγω επιστροφές δεν εξαντλούν το διαθέσιμο ποσό που προβλέπεται στην παράγραφο 3, το χρηματικό υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ των παραγωγών-δικαιούχων ποσοστώσεως που έχουν καταβάλει την εισφορά, εξαιρουμένων αυτών που έχουν υπερβεί το 100 % της ατομικής τους ποσότητας αναφοράς, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια και κατά προτεραιότητα […]».

10 Το άρθρο 2, παράγραφος 3, του decreto-legge n. 157, recante disposizioni urgenti per l'etichettatura di alcuni prodotti agroalimentari, nonché in materia di agricoltura e pesca (πράξης νομοθετικού περιεχομένου υπ' αριθ. 157, σχετικής με επείγουσες διατάξεις για τη σήμανση ορισμένων γεωργικών

προϊόντων διατροφής, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της γεωργίας και της αλιείας), της 24ης Ιουνίου 2004 (GURI αριθ. 147, της 25ης Ιουνίου 2004, στο εξής: πράξη νομοθετικού περιεχομένου 157/2004), προβλέπει τα εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 9 [του νόμου 119/2003], η εισφορά που μηνιαίως καταβαλλόταν καθ' υπέρβαση από τους παραγωγούς που τήρησαν τις υποχρεώσεις τους καταβολής, επιστρέφεται στους ίδιους παραγωγούς. Κατά το πέρας των πράξεων αυτών, σε περίπτωση που το συνολικό υπόλοιπο των καταλογισμών της καταβλητέας εισφοράς υπερβαίνει την οφειλόμενη εισφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προσαυξημένη κατά 5 %, η AGEA προβαίνει στην ακύρωση της εισφοράς που καθ' υπέρβαση καταλογίστηκε στους παραγωγούς που δεν έχουν ακόμη πραγματοποιήσει τις μηνιαίες καταβολές, εφαρμόζοντας τα κριτήρια προτεραιότητας που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του ίδιου άρθρου 9, με την επιφύλαξη των κυρώσεων του άρθρου 5, παράγραφος 5, της ίδιας πράξεως νομοθετικού περιεχομένου.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Κατά την περίοδο αναφοράς, οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης δεν συμμορφώθηκαν προς την ισχύουσα ιταλική νομοθεσία, καθόσον, αφενός, ο πρώτος αγοραστής δεν προέβη στη μηνιαία παρακράτηση και καταβολή της συμπληρωματικής εισφοράς και, αφετέρου, ως εκ τούτου, οι παραγωγοί δεν εκπλήρωσαν την υποχρέωση καταβολής, υπό την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, του νόμου 119/2003 και του άρθρου 2, παράγραφος 3, της πράξης νομοθετικού περιεχομένου 157/2004.

12 Στις 28 Ιουλίου 2004 η AGEA κοινοποίησε στον πρώτο αγοραστή μια ανακοίνωση η οποία αφορούσε τις ποσοστώσεις γάλακτος και τη συμπληρωματική εισφορά για την περίοδο αναφοράς.

13 Στην ανακοίνωση αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι η AGEA είχε εφαρμόσει το άρθρο 2, παράγραφος 3, της πράξης νομοθετικού περιεχομένου 157/2004, κατά το οποίο το πλεόνασμα της εισφοράς που καταβαλλόταν μηνιαίως από τους παραγωγούς που είχαν τηρήσει την υποχρέωση καταβολής θα επιστρεφόταν στους εν λόγω παραγωγούς και ότι, εφόσον μετά την ολοκλήρωση των πράξεων αυτών το συνολικό υπόλοιπο της καταλογιστέας εισφοράς ήταν μεγαλύτερο από την οφειλόμενη στην Ένωση εισφορά, προσαυξημένη κατά 5 %, η AGEA, εφαρμόζοντας τα κριτήρια προτεραιότητας του άρθρου 9, παράγραφοι 3 και 4, του νόμου 119/2003, δεν θα απαιτούσε από τους παραγωγούς που δεν είχαν ακόμη πραγματοποιήσει τις μηνιαίες καταβολές να καταβάλουν την καθ' υπέρβαση καταλογισθείσα συμπληρωματική εισφορά.

14 Στο παράρτημα της ανακοίνωσης αυτής, η AGEA επισύναψε κατάλογο στον οποίο αναγράφονταν ανά παραγωγό τα ποσά της εισφοράς που είχαν ήδη καταβληθεί και επιβεβαιωθεί για την περίοδο αναφοράς καθώς και τα ποσά προς επιστροφή, όπως είχαν υπολογισθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφοι 3 και 4, του νόμου 119/2003. Η AGEA διευκρίνιζε, επίσης, ότι η αγοράστρια επιχείρηση όφειλε να καταβάλει στους οικείους παραγωγούς τα επιστρεφόμενα ποσά και να καταβάλει, αντί των παραγωγών, τα ποσά τα οποία ζητούνταν και αναγράφονταν στο έγγραφο αυτό.

15 Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (διοικητικού πρωτοδικείου Λατίου, Ιταλία), με την οποία ζήτησαν την ακύρωση της εν λόγω ανακοίνωσης, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η υποχρέωση μηνιαίας παρακράτησης που υπέχει ο αγοραστής βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του νόμου 119/2003 και το κριτήριο προτεραιότητας κατά την κατανομή του πλεονάσματος της εισφοράς, το οποίο ευνοεί τους παραγωγούς που τήρησαν την υποχρέωση καταβολής και το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, του νόμου 119/2003, καθώς και στο άρθρο 2, παράγραφος 3, της πράξης νομοθετικού περιεχομένου 157/2004, αντιβαίνουν στο άρθρο 2, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, και παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92.

16 Το Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (διοικητικό πρωτοδικείο Λατίου) απέρριψε την προσφυγή.

17 Κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησαν οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο, με μη οριστική απόφαση που εξέδωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2017, έκρινε εν μέρει βάσιμες τις αιτιάσεις που διατυπώθηκαν με την αίτηση αναιρέσεως, αποφαινόμενο, μεταξύ άλλων, ότι η υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, του νόμου 119/2003 δεν μπορούσε να εφαρμοστεί για τους μήνες από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο του 2004, λόγω του ότι αντέβαινε στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92.

18 Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ποιες πρέπει να είναι οι συνέπειες της διαπίστωσης αυτής περί ασυμβατότητας μεταξύ της εθνικής νομοθεσίας και του δικαίου της Ένωσης επί των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των παραγωγών οι οποίοι δεν συμμορφώθηκαν προς την επίμαχη εθνική νομοθεσία.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει, σε μια κατάσταση όπως η προεκτεθείσα, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, το δίκαιο της Ένωσης να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η αντίθεση νομοθετικής διατάξεως κράτους μέλους με το άρθρο 2, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 3950/92 έχει ως συνέπεια τη μη ύπαρξη υποχρεώσεως των παραγωγών να καταβάλλουν τη συμπληρωματική εισφορά όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον εν λόγω κανονισμό;

2) Πρέπει, σε μια κατάσταση όπως η προεκτεθείσα, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, το δίκαιο της Ένωσης, και συγκεκριμένα η γενική αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η εμπιστοσύνη των προσώπων που έχουν τηρήσει υποχρέωση προβλεπόμενη από κράτος μέλος και που έχουν ωφεληθεί από τις συνέπειες οι οποίες συνδέονται με την τήρηση της εν λόγω υποχρεώσεως δεν μπορεί να προστατευθεί όταν η υποχρέωση αυτή κρίνεται αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης;

3) Σε κατάσταση όπως η προεκτεθείσα, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης, αντιτίθενται το άρθρο 9 του κανονισμού 1392/2001 και η κατά το δίκαιο της Ένωσης έννοια της "κατηγορίας προτεραιότητας" σε διάταξη κράτους μέλους, όπως το άρθρο 2, παράγραφος 3, της πράξης νομοθετικού περιεχομένου υπ' αριθ. 157/2004 που εκδόθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία, η οποία προβλέπει διαφορετικούς τρόπους επιστροφής της συμπληρωματικής εισφοράς που καταλογίστηκε καθ' υπέρβαση, διακρίνοντας, όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα και τους τρόπους επιστροφής, μεταξύ των παραγωγών που πίστεψαν ότι δεσμεύονται από εθνική διάταξη η οποία αποδείχθηκε ότι αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης και των παραγωγών που δεν τήρησαν την εν λόγω υποχρέωση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

20 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 2 του κανονισμού 3950/92 έχει την έννοια ότι η διαπίστωση ότι είναι αντίθετη προς την εν λόγω διάταξη η εθνική νομοθεσία που διέπει τον τρόπο με τον οποίο εισπράττει ο αγοραστής τη συμπληρωματική εισφορά από τους παραγωγούς συνεπάγεται ότι οι παραγωγοί που υπόκεινται στη νομοθεσία αυτή δεν οφείλουν πλέον την εισφορά.

21 Υπενθυμίζεται, επ' αυτού, ότι ο μηχανισμός είσπραξης της συμπληρωματικής εισφοράς που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 3950/92 στηρίζεται στη διάκριση μεταξύ των πωλήσεων γάλακτος απευθείας προς κατανάλωση και των παραδόσεων γάλακτος σε αγοραστή (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, σκέψη 28).

22 Στην περίπτωση απευθείας πωλήσεων ο παραγωγός οφείλει να καταβάλει την οφειλόμενη εισφορά απευθείας στον αρμόδιο οργανισμό του κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του ανωτέρω κανονισμού (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, σκέψη 29).

23 Στην περίπτωση όμως των παραδόσεων, αυτός που υποχρεούται να καταβάλει την εισφορά στον εν λόγω οργανισμό είναι ο αγοραστής, ο οποίος, όπως προκύπτει από την όγδοη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, είναι σε θέση να διασφαλίσει καλύτερα την είσπραξη της εισφοράς από τους παραγωγούς (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, σκέψη 29).

24 Προς τούτο, όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο και τρίτο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, ο αγοραστής έχει την ευχέρεια να παρακρατεί από την τιμή του γάλακτος που καταβάλλει στον παραγωγό το ποσό που οφείλεται από τον παραγωγό ως συμπληρωματική εισφορά και, αν δεν κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, μπορεί να εισπράξει το εν λόγω ποσό με κάθε κατάλληλο μέσο (πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 1999, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, C-288/97, EU:C:1999:214, σκέψη 32).

25 Ωστόσο, ανεξαρτήτως των ειδικών αυτών κανόνων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εισπράττει ο αγοραστής την εισφορά από τους παραγωγούς, ο παραγωγός εξακολουθεί, εν πάση περιπτώσει, να αποτελεί τον οφειλέτη της εισφοράς.

26 Συγκεκριμένα, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3950/92 προβλέπει ότι η συμπληρωματική εισφορά που θεσπίζεται στο άρθρο 1 του κανονισμού κατανέμεται μεταξύ των παραγωγών που συνέβαλαν στην υπέρβαση των ποσοτήτων αναφοράς. Ομοίως, η έκτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει ότι η υπέρβαση κάποιας από τις συνολικές ποσότητες συνεπάγεται την καταβολή της εισφοράς από τους συγκεκριμένους παραγωγούς.

27 Όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με την όγδοη αιτιολογική σκέψη του ανωτέρω κανονισμού, ο παραγωγός είναι αυτός που καθίσταται οφειλέτης της εισφοράς για όλες τις ποσότητες γάλακτος που διατίθενται στο εμπόριο, στο μέτρο που αυτές υπερβαίνουν είτε τη χορηγηθείσα για την απευθείας πώληση ποσότητα αναφοράς είτε τη χορηγηθείσα για την παράδοση ποσότητα αναφοράς (πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 1999, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, C-288/97, EU:C:1999:214, σκέψη 19).

28 Εξάλλου, ο καταλογισμός της εισφοράς στον παραγωγό συνδέεται άρρηκτα με τον σκοπό της συμπληρωματικής εισφοράς, ο οποίος συνίσταται στο να υποχρεώνονται οι παραγωγοί γάλακτος να τηρούν τα όρια των ποσοτήτων αναφοράς που τους έχουν χορηγηθεί (πρβλ. αποφάσεις της 25ης Μαρτίου 2004, Cooperativa Lattepiù κ.λπ., C-231/00, C-303/00 και C-451/00, EU:C:2004:178, σκέψη 75, καθώς και της 24ης Ιανουαρίου 2018, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-433/15, EU:C:2018:31, σκέψη 62).

29 Συνεπώς, παρότι στην περίπτωση των παραδόσεων γάλακτος ο αγοραστής είναι υπόχρεος της εισφοράς, εντούτοις τόσο στην περίπτωση αυτή όσο και στις απευθείας πωλήσεις η εισφορά βαρύνει τους παραγωγούς και είναι, εξάλλου, δυνατόν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αναζητηθεί απευθείας από αυτούς (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, σκέψεις 29, 38 και 39).

30 Κατά συνέπεια, η διαπιστωθείσα από το εθνικό δικαστήριο αντίθεση της εθνικής νομοθεσίας που διέπει τον τρόπο με τον οποίο εισπράττει ο αγοραστής τη συμπληρωματική εισφορά από τους παραγωγούς προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92 δεν απαλλάσσει τους παραγωγούς από την επιβάρυνσή τους με την εισφορά αυτή, επιβάρυνση η οποία τους επιβάλλεται, σε κάθε περίπτωση, με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

31 Η εν λόγω αντίθεση συνεπάγεται απλώς ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 50 των προτάσεών του, η επίμαχη εθνική ρύθμιση πρέπει να μην εφαρμοστεί και ότι ο αγοραστής πρέπει να μπορεί να εισπράξει τα ποσά από τους παραγωγούς «με κάθε κατάλληλο μέσο», σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού.

32 Ως εκ τούτου, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2 του κανονισμού 3950/92 έχει την έννοια ότι η διαπίστωση ότι είναι αντίθετη προς την εν λόγω διάταξη η εθνική νομοθεσία που διέπει τον τρόπο με τον οποίο εισπράττει ο αγοραστής τη συμπληρωματική εισφορά από τους παραγωγούς δεν συνεπάγεται ότι οι παραγωγοί που υπόκεινται στη νομοθεσία αυτή δεν οφείλουν πλέον την εν λόγω εισφορά.

Επί του τρίτου ερωτήματος

33 Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, το οποίο πρέπει να εξεταστεί δεύτερο, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού 1392/2001, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία προβλέπει ότι η επιστροφή του πλεονάσματος της συμπληρωματικής εισφοράς πρέπει να γίνεται κατά προτεραιότητα στους παραγωγούς οι οποίοι, κατ' εφαρμογήν διατάξεως του εθνικού δικαίου αντίθετης προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92, τήρησαν την υποχρέωσή μηνιαίας καταβολής.

34 Από το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92 προκύπτει ότι, όταν οφείλεται η συμπληρωματική εισφορά και το εισπραχθέν ποσό την υπερβαίνει, το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίζει το εισπραχθέν καθ' υπέρβαση ποσό να επιστρέφεται στους παραγωγούς που εμπίπτουν στις κατηγορίες προτεραιότητας τις οποίες έχει ορίσει το κράτος μέλος βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που πρόκειται να καθοριστούν ή στους παραγωγούς που αντιμετωπίζουν εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή εθνικής διάταξης μη σχετιζόμενης με το καθεστώς συμπληρωματικής εισφοράς στον γαλακτοκομικό τομέα.

35 Οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής εξειδικεύονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1392/2001, το οποίο προβλέπει ότι τα κράτη μέλη προσδιορίζουν κατά περίπτωση τις κατηγορίες προτεραιότητας των παραγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92, συναρτήσει ενός ή περισσοτέρων από τα πέντε αντικειμενικά κριτήρια που απαριθμούνται στην εν λόγω διάταξη, κατά σειρά προτεραιότητας.

36 Επιπλέον, το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1392/2001 ορίζει ότι, όταν με την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων δεν εξαντλείται η διαθέσιμη χρηματοδότηση, θεσπίζονται από το κράτος μέλος άλλα αντικειμενικά κριτήρια μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.

37 Περαιτέρω, στην αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού αυτού διευκρινίζεται ότι μπορεί να επιτραπεί σε κράτος μέλος να επιλέξει άλλα κριτήρια μόνο σε περίπτωση που τα κριτήρια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού δεν μπορούν να εφαρμοστούν πλήρως στο εν λόγω κράτος μέλος.

38 Συνεπώς, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 71 των προτάσεών του, η απαρίθμηση των κριτηρίων του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1392/2001 είναι περιοριστική και τα κράτη μέλη μπορούν να προσθέσουν άλλα κριτήρια μόνον όταν με την εφαρμογή των ανωτέρω κριτηρίων, κατά σειρά προτεραιότητας, δεν εξαντλείται η χρηματοδότηση που είναι διαθέσιμη για ορισμένη περίοδο.

39 Κανένα από τα κριτήρια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1392/2001 δεν αναφέρεται στην τήρηση υποχρέωσης μηνιαίας καταβολής από τον παραγωγό.

40 Υπό τις συνθήκες αυτές, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί νομίμως να προβεί στην επιστροφή του επιπλέον εισπραχθέντος ποσού αποδίδοντάς το κατά προτεραιότητα στους παραγωγούς που έχουν τηρήσει την υποχρέωση αυτή.

41 Πράγματι, μια τέτοια πρακτική θα οδηγούσε στο να θεωρηθούν κατηγορία προτεραιότητας, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92, οι παραγωγοί που έχουν τηρήσει την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής, βάσει ενός κριτηρίου εφαρμοζόμενου αντί των κριτηρίων του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1392/2001, και τούτο χωρίς να έχει θεσπιστεί εγκύρως κάποιο πρόσθετο κριτήριο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού.

42 Αν ίσχυε κάτι τέτοιο, παραγωγός που ανήκει σε κατηγορία προτεραιότητας κατ' εφαρμογήν κάποιου από τα κριτήρια του άρθρου 9, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, αλλά δεν έχει τηρήσει την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής, θα δικαιούνταν μείωση της οφειλόμενης εισφοράς μόνον αφού προηγουμένως θα είχε ολοκληρωθεί η επιστροφή στους παραγωγούς που έχουν τηρήσει την εν λόγω υποχρέωση, και τούτο εφόσον μετά την επιστροφή αυτή εξακολουθούσαν να υφίστανται διαθέσιμα ποσά.

43 Επιπλέον, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν η Επιτροπή, η καταβολή της εισφοράς, είτε άμεσα είτε μέσω του αγοραστή που ήταν υπόχρεος της εισφοράς, ασφαλώς αποτελεί, κατ' αρχήν, λογική προϋπόθεση για την επιστροφή του πλεονάσματος. Ωστόσο, εθνική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη δεν περιορίζεται στο να απαιτεί να έχει προηγηθεί η καταβολή, αλλά θεσπίζει επίσης σειρά προτεραιότητας για την επιστροφή, η οποία στηρίζεται, επιπλέον, στην τήρηση εθνικής ρύθμισης που διέπει τον τρόπο είσπραξης της εισφοράς η οποία δεν είναι συμβατή προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92.

44 Περαιτέρω, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 75 των προτάσεών του, δεν μπορεί να θεωρηθεί, εξ αυτού και μόνον του γεγονότος, ότι οι παραγωγοί που τήρησαν την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής αντιμετωπίζουν εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή εθνικής διάταξης που ουδόλως σχετίζεται με το καθεστώς συμπληρωματικής εισφοράς στον γαλακτοκομικό τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92.

45 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού 1392/2001, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία προβλέπει ότι η επιστροφή του πλεονάσματος της συμπληρωματικής εισφοράς πρέπει να γίνεται κατά προτεραιότητα στους παραγωγούς οι οποίοι, κατ' εφαρμογήν διατάξεως του εθνικού δικαίου αντίθετης προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92, τήρησαν την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

46 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν επιτρέπει να γίνει επανυπολογισμός του ποσού της συμπληρωματικής εισφοράς που οφείλεται από τους παραγωγούς οι οποίοι δεν τήρησαν την προβλεπόμενη από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία υποχρέωση μηνιαίας καταβολής της εισφοράς.

47 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι με το ερώτημα αυτό το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με το ζήτημα της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των παραγωγών που έχουν τηρήσει την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής της συμπληρωματικής εισφοράς. Υπό το πρίσμα αυτό, το αιτούν δικαστήριο επιθυμεί να προσδιορίσει τις συνέπειες που πρέπει ενδεχομένως να συναχθούν στην υπόθεση της κύριας δίκης από το γεγονός ότι η ανατροπή των κανόνων που διέπουν τη σειρά προτεραιότητας των πληρωμών για την κατανομή των πλεονασμάτων της εισπραχθείσας συμπληρωματικής εισφοράς θα συνεπαγόταν, εν τέλει, την ανάκτηση του συνόλου ή μέρους των επιστροφών που έλαβαν οι συγκεκριμένοι παραγωγοί.

48 Επ' αυτού, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν οι παραγωγοί που τήρησαν την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής μπορούν να επικαλεστούν την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προκειμένου να προσβάλουν ενδεχόμενη ανάκτηση της επιστροφής που έλαβαν, επιβάλλεται, εν πάση περιπτώσει, η διαπίστωση ότι η εν λόγω αρχή, σε περίπτωση όπως αυτή της υπόθεσης της κύριας δίκης, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να επιτραπεί στις αρμόδιες ιταλικές αρχές να μη διορθώσουν τις ασύμβατες προς το δίκαιο της Ένωσης αποφάσεις που εξέδωσαν, αρνούμενες να προβούν σε επανυπολογισμό των δικαιωμάτων των παραγωγών οι οποίοι δεν έχουν τηρήσει την υποχρέωση αυτή.

49 Αντιθέτως, δεδομένου ότι από την απάντηση που δόθηκε στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα προκύπτει ότι η δυσμενής μεταχείριση που υπέστησαν οι παραγωγοί αυτοί οφείλεται στο ότι η Ιταλική Δημοκρατία εφάρμοσε ένα κριτήριο το οποίο προστέθηκε στα αντικειμενικά κριτήρια που απαριθμούνται περιοριστικά στο άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1392/2001, χωρίς το κριτήριο αυτό να εμπίπτει προδήλως στην περίπτωση του άρθρου 9, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, οι ιταλικές αρχές υποχρεούνται να υπολογίσουν εκ νέου το ποσό της οφειλομένης από τους εν λόγω παραγωγούς συμπληρωματικής εισφοράς, αφήνοντας ανεφάρμοστες τις εθνικές διατάξεις που αντίκεινται στους κανονισμούς 3950/92 και 1392/2001.

50 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται στο να γίνει επανυπολογισμός του ποσού της συμπληρωματικής εισφοράς που οφείλεται από τους παραγωγούς οι οποίοι δεν είχαν τηρήσει την προβλεπόμενη από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία υποχρέωση μηνιαίας καταβολής της εν λόγω εισφοράς.

Επί των δικαστικών εξόδων

51 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1256/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, έχει την έννοια ότι η διαπίστωση ότι είναι αντίθετη προς την εν λόγω διάταξη η εθνική νομοθεσία που διέπει τον τρόπο με τον οποίο εισπράττει ο αγοραστής τη συμπληρωματική εισφορά από τους παραγωγούς δεν συνεπάγεται ότι οι παραγωγοί που υπόκεινται στη νομοθεσία αυτή δεν οφείλουν πλέον την εν λόγω εισφορά.**

2) **Το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3950/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1256/1999, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1392/2001 της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2001, για λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 3950/92, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία προβλέπει ότι η επιστροφή του πλεονάσματος της συμπληρωματικής εισφοράς πρέπει να γίνεται κατά προτεραιότητα στους παραγωγούς οι οποίοι, κατ' εφαρμογήν διατάξεως του εθνικού δικαίου αντίθετης προς το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3950/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1256/1999, τήρησαν την υποχρέωση μηνιαίας καταβολής.**

3) **Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν αντιτίθεται στο να γίνει επανυπολογισμός του ποσού της συμπληρωματικής εισφοράς που οφείλεται από τους παραγωγούς οι οποίοι δεν είχαν τηρήσει την προβλεπόμενη από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία υποχρέωση μηνιαίας καταβολής της εν λόγω εισφοράς.**

(υπογραφές)